

Motion till riksdagen 2021/22:4636

av Elin Segerlind m.fl. (V)

med anledning av prop. 2021/22:210 Tidigt kommunalt ställningstagande till vindkraft

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör återkomma med lagförslag om en lagstadgad vindkraftspeng där en andel av exempelvis varje producerad kilowattimme vid vindkraftsetablering går till den kommun där vindkraften byggs eller har byggts, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Bakgrund

Propositionen föreslår att kommunen på begäran ska ta ställning till om en viss plats kan tas i anspråk för vindkraft eller inte. En begäran om kommunens ställningstagande ska innehålla en karta som utvisar det område som är avsett att tas i anspråk samt uppgifter om det högsta antalet vindkraftverk och deras högsta höjd. Kommunens ställningstagande ska motiveras och lämnas inom nio månader från det att en begäran har kommit in. Ställningstagandet från kommunen ska utgöra en förutsättning för tillståndsprövning. En ansökan om tillstånd till vindkraftsverksamhet som inte innehåller ett kommunalt medgivande ska därför avvisas av prövningsmyndigheten.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

Ekonomisk ersättning behöver komma på plats

Vänsterpartiet välkomnar att regeringen föreslår åtgärder som underlättar utbyggnaden av vindkraft utan att minska kraven på en rättssäker prövning med hänsyn till människors hälsa och miljön. I likhet med regeringen anser vi att en kommun bör vara skyldig att på begäran ta ställning till om den medger eller motsätter sig att ett visst mark- eller vattenområde tas i anspråk för vindkraftsanläggning som beskrivs i begäran. Ställningstagandet bör vara positivt eller negativt. Vi anser att regeringens förslag om

att kommunen ska meddela ställningstagande inom nio månader efter att begäran kom in samt att medgivandet ska gälla i fem år är väl avvägt. Det ger förutsättningar för en snabbare och mer förutsägbar process för utbyggnad av vindkraft samtidigt som det säkerställer möjligheten till lokal förankring.

Vindkraften behöver byggas ut för omställning av industri och transportsektor. Elen spelar en avgörande roll i klimatomställningen och givet det framtida ökande behovet av förnybar elproduktion till ett rimligt pris är vindkraften det bästa sättet att bygga ut säker, snabb och förnybar energiproduktion. Vi behöver dessa satsningar på förnybar energiproduktion nu för att genomföra klimatomställningen i tid.

En kraftig utbyggnad av både land- och havsbaserad vindkraft i hela landet är det snabbaste sättet att bygga ut Sveriges elproduktion. Behovet av nyetablering av vindkraft är mycket stort samtidigt som det ofta möter ett lokalt motstånd. Vindkraften väcker många känslor för och emot samtidigt som den är vår stora möjlighet att producera stora mängder ren energi. Vänsterpartiet vill öka acceptansen för vindkraft genom att lagstifta om en produktionsbaserad ekonomisk ersättning som går till de lokalsamhällen där vindkraft byggs. Det behövs bättre incitament för utbyggnad av vindkraft, både land- och havsbaserad, genom att gynna den kommun och de boende i närområdet där vindkraften ska byggas. Vänsterpartiet menar därför att det i närtid behövs snabba åtgärder för att skapa bättre incitament för kommuner som säger ja till etablering av vindkraft. Vi delar inte regeringens bedömning i propositionen att ett system för kompensation till dem vars omgivning påtagligt påverkas av utbyggnad bör utredas. För att möjliggöra en snabb utbyggnad av vindkraft och där de som berörs även får ekonomisk kompensation behöver ett förslag skyndsamt läggas till riksdagen.

Ett sätt är att lagstifta om en vindkraftspeng där en del av varje producerad kWh vid vindkraftsetablering går till den kommun där vindkraften byggs. Vänsterpartiet föreslår därför att regeringen skyndsamt bör utforma ett förslag om en lagstadgad vindkraftspeng där en andel av varje producerad kWh av vindkraften gynnar både kommunen och de boende i närområdet där vindkraften etableras.

Regeringen bör skyndsamt återkomma med lagförslag om en lagstadgad vindkraftspeng där en andel av exempelvis varje producerad kWh vid vindkraftsetablering går till den kommun där vindkraften byggs eller har byggts. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Elin Segerlind (V)

Hanna Gunnarsson (V)

Jens Holm (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Yasmine Posio (V)

Håkan Svenneling (V)

Jessica Thunander (V)